

Tisková zpráva

Rozvojová spolupráce nesmí být v době ekonomické krize odstavena na vedlejší kolej

Praha, Brusel, 14. května 2009 – České a evropské nevládní organizace varují, že v době, kdy rozvojové země čelí tvrdým dopadům ekonomické krize, evropské vlády v pomoci těmto chudým zemím selhávají. Do roku 2010 EU poskytne o 40 mld. EUR méně na pomoc rozvojovým zemím, než kolik kolektivně slíbila. Před krizí muselo 1,25 mld. lidí na světě vystačit s 25 korunami na den, nyní vážně hrozí, že se toto číslo ještě zvýší, ale bohaté země to nereflktují. Česká vláda např. zvažuje vyhradit na šrotovné 2,5 mld. Kč, což jsou 2/3 ročních výdajů na rozvojovou spolupráci (3,635 mld.).

Česká republika povede ve dnech 18. a 19. května 2009 v Bruselu jednání ministrů zahraničí zemí EU na zasedání Rady pro všeobecné záležitosti a vnější vztahy (GAERC), jemuž bude předsedat český ministr zahraničních věcí Jan Kohout. Zasedání se bude konat v době, kdy státy EU nejenže nenaplnují své závazky k financování rozvojové spolupráce, mnohé z nich naopak ohlásily snižování pomoci. Přitom by měly poskytnout další potřebné finance na adaptační opatření na klimatické změny v rozvojových zemích.

Nevládní neziskové organizace po celé EU proto u příležitosti zasedání GAERC připravily společnou zprávu pod názvem „Lighten the Load: In a time of crisis, European aid has never been more important“, jež hodnotí rozvojové politiky a dodržování závazků v oblasti rozvojové spolupráce, a to jak na úrovni EU, tak i jednotlivých členských států. Zpráva bude zveřejněna 14. května 2009 v Bruselu a dalších zemích EU, včetně Prahy.

“Historie bude posuzovat Evropu podle toho, jak se dnes zachová. Pokud selže, budeme vnímáni jako ti, kdo se otočili k těm nejchudším zády. A to v době, kdy je to nejvíc potřeba. Bude to promarněná příležitost zanechat světu ten správný odkaz“, řekl Justin Kilcullen, prezident evropské konfederace rozvojových organizací CONCORD.

Oficiální čísla dle OECD ukazují, že Evropa vyčlenila na rozvojovou spolupráci 0,40 % HNP. Nevládní organizace ale vytýkají vládám, že své statistiky nafukují o částky, které nepředstavují přímý efekt pro lidi žijící v chudobě. Z 50 mld. EUR poskytnutých na rozvojovou pomoc v roce 2008 směřovalo 5 mld. na odpouštění dluhů, 2 mld. EUR na výdaje na zahraniční studenty a 1 mld. EUR na pobyt a navrácení uprchlíků. Rozvojová spolupráce souhrnně za celou EU ve skutečnosti tedy činila jen 0,34 % HND celé EU.

Evropa ukázala, že je schopná gigantické finanční pomoci pro bankovní sektor. Přes 150 mld. EUR mobilizovala pro záchranu jen dvou bank – to je více než celá pomoc poskytnutá EU v roce 2008. Stačila k tomu jen politická vůle. Ta ale chybí v případě podpory chudých zemí. Itálie, Irsko a Estonsko oznámily snížení rozvojové pomoci v roce 2009 a Lotyšsko dokonce pozastavilo 100 % svých rozvojových aktivit. Francie vydala minulý rok na záchranu bank 45krát více, než poskytla na pomoc chudým zemím.

Politická vůle na úrovni vlády k navyšování pomoci chybí i v České republice. Dosud nebyla schopná stanovit jasný časový plán k naplňování závazku poskytování finanční pomoci rozvojovým zemím. Ve prospěch relativních čísel dnes hraje oznámený ekonomický pokles ČR. **„V roce 2008 ČR poskytla na rozvojovou spolupráci cca 0,11% HND, dle plánu na rok 2009 měl poměr poklesnout na 0,09%. Ale díky předpokládanému poklesu ekonomiky se bez navyšování pomoci očekává naopak relativní nárůst na 0,13%. Je to hra s čísly, ale za nimi přitom není potřebné navyšování financí na rozvojové projekty,**

keré by reflektovalo zvýšenou potřebu pomoci rozvojových zemí čelit finanční a ekonomické krizi“, zdůrazňuje Jana Krczmářová, ředitelka sekretariátu FoRS, která se společně s dalšími členy Českého fóra pro rozvojovou spolupráci a kampaně Česko proti chudobě podílela na sestavování údajů o ČR.

Neziskové organizace po celé Evropě žádají od evropských vlád, které se příští týden sejdou v Bruselu, aby ukázaly solidaritu s chudými zeměmi, dodržely své sliby, poskytovaly více pomoci s přímým efektem na životy lidí žijících v chudobě a zajistily, že nebudou podporovat politické kroky, jež mají na rozvojový svět škodlivý dopad. Jan Kohout stejně jakož i ministři dalších zemí EU obdrželi dopis s doporučeními nevládních organizací, které by měly zohlednit i v závěrech GAERC.

Kontakty v Praze:

Jana Krczmářová – ředitelka sekretariátu FoRS, tel: +420 777 756 700, email: sekretariat@fors.cz

Petr Lebeda – ředitel Pražského institutu pro globální politiku – Glopolis, tel: +420 777 56 11 07

Michal Broža – ředitel Informačního centra OSN, tel.: +420 724 02 06 11

Kontakty v Bruselu:

Jasmine Burnley, koordinátorka CONCORD k přípravě zprávy, + 32 (0) 2 743 87 64,

jasmine.burnley@concordeurope.org

Laura Sullivan, ActionAid media officer, +32 485 781255, laura.sullivan@actionaid.org

Poznámky pro editory:

- Zpráva „Lighten the Load: In a time of crisis, European aid has never been more important“, fotografie a další jsou ke stažení na webových stránkách CONCORD: <http://www.concordeurope.org>.
- **Příležitost pro pořízení fotografií: V Praze se v prostoru Anděla na Smíchově odehraje pouliční divadlo „Zachránili jsme bohaté, zachraňme i chudé“ ve čtvrtek 14.5. od 11:30 hod. poblíž tramvajové zastávky Anděl na ulici Nádražní. Kontaktní osoba: Cyril Kaplan, tel: 605 294 013**
- V Bruselu se 18.5. v 11:00 bude konat před budoucí Rady EU malá demonstrace před zasedáním GAERC „Soutěž EuroAid Vision“ – příležitost k rozhovorům s autory zprávy.
- V roce 2002 se Evropská patnáctka dohodla na poskytování minimálně 0,33 % jejich HND jako rozvojovou pomoc do roku 2006 a 0,7 % do roku 2015. V roce 2005 se dále vlády členských států zavázaly dávat alespoň 0,51 % do roku 2010. Dvanáct nových členských států se zavázalo poskytovat 0,17 % HND do roku 2010 a 0,33 % do roku 2015.
- **Statistiky OECD** za rok 2008 ukazují, že opravdová pomoc oproti roku 2007 vzrostla z 0,33% HND na 0,34% v roce 2008 – to je ale stále velmi daleko od slibovaných 0,56%.
- Přímé zahraniční investice do rozvojových zemí se zhroutily o více než 700 mld. USD od roku 2007, to je šestinásobně více než představuje rozvojová pomoc. Remitence také rychle klesají s rostoucí nezaměstnaností lidí z rozvojových zemích pracujících v bohatých. Globální trh se položil o virtuální polovinu.
- FoRS – České fórum pro rozvojovou spolupráci je zájmové sdružení přes 40 českých nestátních neziskových organizací zabývajících se rozvojovou spoluprací a humanitární pomocí. Předsedou sdružení je Šimon Pánek ze společnosti Člověk v tísni. FoRS je zakládajícím členem evropské konfederace CONCORD. www.fors.cz
- CONCORD je evropská nevládní konfederace reprezentující přes 1 600 humanitárních a rozvojových nevládních organizací z EU, jež jsou podporovány miliony občanů v celé Evropě. CONCORD se snaží ovlivňovat evropské politiky a pravidelně se angažuje v dialogu s evropskými institucemi a dalšími organizacemi občanské společnosti. www.concordeurope.org

Tento projekt je financován z prostředků Evropské unie a Ministerstva zahraničních věcí ČR

